

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 425/2023-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, Štúrova 20, Košice, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Co/46/2022 z 20. februára 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 22. mája 2023 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ústavy a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5Co/46/2022 z 20. februára 2023 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.
2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že strany sporu – traja súrodenci v konaní o zaplatenie 7 851 eur s príslušenstvom (sťažovatelia v procesnej pozícii žalovaných spolu so žalobkyňou) sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností (v žalobe špecifikovaných, pozn.), každá zo strán v podiele 1/3 k celku z titulu dedenia.
3. Žalobkyňa sa žalobou doručенou Okresnému súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“), od 1. júna 2023 Mestský súd v Košiciach (ďalej len „mestský súd“), 21. augusta 2018 domáhala, aby súd zaviazal sťažovateľov ako žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť jej sumu (po pripustení zmeny petitu na pojednávaní 6. mája 2021) v celkovej sume 7 851 eur s príslušenstvom (2 x 3 925,50 eur s príslušenstvom). Predmetom konania pred všeobecnými súdmi bol nárok žalobkyne voči sťažovateľom na náhradu za užívanie jej podielu o veľkosti 1/3 k celku na spoločných

nehnuteľnostiach, a to za jednotlivovo vymedzené obdobia podľa § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

3.1. Sťažovatelia v postavení žalobcov podali na okresnom súde žalobu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam, ktorej okresný súd rozsudkom č. k. 18C/2/2019 z 9. novembra 2021 vyhovel, zrušil podielové spoluvlastníctvo a vysporiadal ich tak, že nehnuteľnosti prikázal do podielového spoluvlastníctva sťažovateľov, každému v 1/2 k celku, a uložil každému zo sťažovateľov vyplatiť žalobkyni sumu 15 500 eur. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 30. decembra 2021.

4. Okresný súd rozsudkom č. k. 16C/15/2018 z 30. septembra 2021 žalobu zamietol a zaviazal žalobkyňu nahradiť sťažovateľom trovy konania. O odvolaní žalobkyne rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že prvostupňový rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Predmetné konanie je aktuálne vedené pod sp. zn. K3-16C/15/2018 a v čase predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti nebola vec okresným súdom rozhodnutá. V danej veci je nariadené najbližšie pojednávanie na 28. september 2023.

II.

Argumentácia sťažovateľov

6. Sťažovatelia podali po vynesení zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu ústavnú sťažnosť, ktorou namietajú porušenie práv označených v bode 1 tohto uznesenia prostredníctvom argumentácie systematicky usporiadanej do jednotlivých okruhov (zrušenie rozsudku okresného súdu bez splnenia zákonných dôvodov, nedostatok odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, hodnotenie dôkazov odvolacím súdom, rozpor odôvodnenia odvolacieho súdu s obsahom spisu).

7. V podstatnej časti sťažnostnej argumentácie priamo akcentujú hrubé porušenie procesných predpisov v dôsledku nesprávnosti aplikácie § 389 ods. 1 písm. c) CSP odvolacím súdom v tom, že nebola prítomná jedna z hypotéz danej právnej normy, ktorou je nevykonanie navrhovaných dôkazov (podľa sťažovateľov je nesporné, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu nevyplýva žiadna kritika smerom k súdu prvej inštancie týkajúca sa nevykonania niektorého z navrhovaných dôkazov). Súčasťou ich argumentácie sú aj pochybnosti týkajúce sa naplnenia ďalšej hypotézy predmetnej procesnoprávnej normy v tom, či k zrušeniu rozsudku okresného súdu došlo v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia, keď z odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je možné zistiť odlišnosť právnej interpretácie hmotnoprávneho ustanovenia (§ 137 Občianskeho zákonníka) od interpretácie okresným súdom. Preto dospeli k názoru, že skutočným dôvodom zrušenia je nesúhlas s hodnotením dôkazov okresným súdom, čo Civilný sporový poriadok nepripúšťa. Uvedené procesné pochybenie odvolacieho súdu je podčiarknuté nepravdivým konštatovaním odvolacieho súdu o tom, čo považoval okresný súd za nesporné. Rovnako sú nepravdivé tvrdenia o tom, že sťažovatelia nepopreli tvrdenia žalobkyne o tom, že užívajú celú nehnuteľnosť. Sťažovatelia tak polemizujú s jednotlivými nepravdivými tvrdeniami odvolacieho súdu a poukazujú na ich rozpor s obsahom spisu.

8. Sumarizujúc nezákonnosti, ktorými je postihnuté rozhodnutie, uzatvárajú, že uvedené nemôže byť základom na ďalší postup okresného súdu. Zdôrazňujú, že porušenie procesných predpisov, ktorými sa má zabezpečiť právo strany konania na spravodlivé súdne konanie, je zároveň

porušením tohto základného práva, ako aj práva na konanie zákonom ustanoveným postupom pred súdom. V danej situácii by bolo krajne nespravodlivé a nezodpovedajúce základným právam sťažovateľov odkázať ich na prípadnú nápravu v dovolacom konaní, prípadne na konanie o ústavnej sťažnosti po právoplatnom skončení konania.

9. S poukazom na nález ústavného súdu č. k. I. ÚS 688/2014 zo 4. februára 2015 v závere poukazujú na zbytočné prietahy v konaní tým, že odvolací súd zrušil rozhodnutie okresného súdu bez toho, aby mal na takýto postup oprávnenie, a tak zaťažil (bez právom uznaného dôvodu) dĺžku konania, časom opätovného konania pred súdom prvej inštancie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým došlo k zrušeniu meritórneho rozsudku súdu prvého stupňa a vráteniu veci na ďalšie konanie v rozpore s § 389 ods. 1 písm. c) CSP, ako aj práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (čl. 48 ústavy a čl. 6 ods. 1), keďže sa v dôsledku mimozákonného postupu zbytočne predĺžilo konanie.

11. Ústavný súd hneď v úvode upozorňuje na formálny nedostatok ústavnej sťažnosti v podobe odkazu na v súčasnosti už neúčinný zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov. Uvedená skutočnosť však sama osebe nemá vplyv na posúdenie toho, či je možné návrh prijať na ďalšie konanie, pretože rozhodujúce je, či samotný obsah návrhu spĺňa náležitosti ustanovené zákonom č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Každé podanie totiž posudzuje ústavný súd podľa jeho obsahu (§ 39 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením krajského súdu:

12. Predmetom prieskumu v prerokovanej veci je zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu, zatiaľ čo v zmysle judikatúry ústavného súdu sa v konaniach o ústavnej sťažnosti zásadne preskúmvajú len také právoplatné rozhodnutia, ktorými sa konanie vo veci samej skončilo (IV. ÚS 361/2010). Ústavný súd, rešpektujúc svoju vlastnú judikatúru o „výsledkovom“ charaktere základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08), nemôže opomenúť zásadnú skutočnosť, že vec sťažovateľov nie je právoplatne skončená (vo veci sťažovateľov v čase predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti konanie ešte stále prebieha konanie pred mestským súdom, pozn.), a teda objektívne nedošlo k súčasnému vyčerpaniu všetkých garantovaných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľom na ochranu jeho práv poskytuje (I. ÚS 594/2022).

13. Argumentácia sťažovateľov k samotnej prípustnosti prieskumu kasačného rozhodnutia ústavným súdom nasvedčuje, že sú si vedomí tohto právneho záveru (bod 12 tohto uznesenia), a možno práve preto prípadnému odkázaniu sťažovateľov na uplatnenie iných právnych prostriedkov nápravy po právoplatnom skončení konania pred všeobecnými súdmi prisúdili negatívny prívlastok krajnej nespravodlivosti nezodpovedajúcej ich základným právam. Dôvod

protiústavnosti napadnutého uznesenia opodstatňujúci uplatnenie kasačnej právomoci ústavného súdu identifikujú predovšetkým v porušení procesnej stránky práva na spravodlivý proces, a to hrubým porušením procesných predpisov [§ 389 ods. 1 písm. c) CSP], ako aj v nedostatkoch odôvodnenia prejavujúcich sa nielen v jeho nedostatočnosti, ale najmä v uvádzaní nepravdivých skutočností v rozpore so spisom.

14. Ústavný súd uznáva, že aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu môže byť principiálne spôsobilé porušiť základné právo účastníka konania. Ide najmä o prípady, ak všeobecný súd vyrieši nejakú otázku s konečnou platnosťou, ktorá je spôsobilá zásadným spôsobom ovplyvniť ďalší priebeh konania alebo jeho výsledok, prípadne ním konanie v istej časti končí a náprava eventuálneho pochybenia by mohla byť dosiahnutá len zásahom ústavného súdu po skončení konania pri posudzovaní spravodlivosti konania ako celku, čo by nebolo účelné (m. m. II. ÚS 344/2019, II. ÚS 223/2020).

15. Sťažovatelia sa domnievajú, že obdobná situácia nastala v posudzovanom konaní (bod 14 tohto uznesenia). Akcentujú síce závažné pochybenie odvolacieho súdu blížiaceho sa k zmätočnosti, avšak bez toho, aby právne relevantným spôsobom odôvodnili, či a akým spôsobom, resp. v akej intenzite nesprávna aplikácia § 389 ods. 1 písm. c) CSP odvolacím súdom znehodnocuje ďalšie konanie, prípadne či právne posúdenie hmotnoprávneho ustanovenia § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka odvolacím súdom predstavuje veľmi pevnú hmotnoprávnú pozíciu preskúmaného kasačného rozhodnutia (II. ÚS 868/2016, II. ÚS 6/2018, I. ÚS 443/2019). Argumentácia založená *len* na tvrdení, že všeobecný súd nesprávne vyložil ustanovenie zákona, resp. že v konaní bol porušený zákon, sama osebe v zásade neopodstatňuje kasačnú intervenciu ústavného súdu do rozhodnutí všeobecných súdov, o to menej ak ide o kasačné rozhodnutia.

16. Aj napriek uvedenému, vychádzajúc z mantinelov možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, berúc do úvahy kasačný charakter napadnutého uznesenia a prípadne tam uvedený právny záver, ktorý by bolo možné považovať za záväzný pre ďalší postup súdu prvej inštancie, sa ústavný súd oboznámil s odôvodnením napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorým zrušil rozhodnutie okresného súdu z dôvodu podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP a odôvodnil to nesprávnym právnym posúdením veci, nesprávnym hodnotením dôkazov, ktoré vyústilo do nesprávneho zistenia skutkového stavu (bod 6 napadnutého uznesenia). Vo výsledku je odvolacím súdom konštatované nesprávne rozhodnutie súdu prvého stupňa tak po právnej (nesprávna interpretácia správne zvoleného ustanovenia, t. j. § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ako aj skutkovej stránke (skutkové závery nemajú plnú oporu, resp. sa v celom rozsahu neopierajú o vykonané dokazovanie).

17. Pokiaľ ide o namietaný postup odvolacieho súdu, podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP platí, že chyba súdu prvej inštancie, ktorej možným následkom je zrušenie, tak spočíva v tom, že súd prvej inštancie najskôr pochybil tým, že vec nesprávne právne posúdil, a zároveň následkom tohto pochybenia nevykonal navrhované dokazovanie.

17.1. Ústavný súd súhlasí so sťažovateľmi v tom, že rozhodnutie o zrušení má byť reštriktívnou výnimkou, ktorá prichádza do úvahy iba v taxatívne stanovených prípadoch. Zrušenie prvoinstančného rozhodnutia je preto výnimočným rozhodnutím odvolacieho súdu, ku ktorému má dôjsť výlučne vtedy, ak rozhodnutie napadnuté odvolaním nie je vecne správne (preto ho nie je možné potvrdiť), ale zároveň ho nemožno ani zmeniť pre existenciu závažných väd, ktoré zároveň odôvodňujú oprávnenie odvolacieho súdu zrušiť napadnuté rozhodnutie (Števček, M., Ficová, S.,

Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. 2. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2022. s. 1466.). V tejto súvislosti je však potrebné dodať, že úlohou ústavného súdu nie je skúmať zákonnosť postupu všeobecného súdu a že nie každé porušenie zákona, resp. jeho nesprávny výklad však nemajú automaticky za následok porušenie práva na spravodlivý proces. Na to, aby bol konštatovaný zásah do práva na spravodlivé súdne konanie, musí pochybenie súdu presahovať intenzitu „nezákonnosti“. Musí ísť o také závažné chyby, v dôsledku ktorých už nebude existovať garancia, že daný proces vyústi (resp. má potenciál vyústiť) do spravodlivého usporiadania vzťahov medzi stranami (IV. ÚS 79/2020). Naznačenou optikou ústavný súd posudzoval sťažovateľmi namietané procesné pochybenie odvolacieho súdu.

17.2. Pokiaľ ide o podmienku nesprávneho právneho posúdenia okresným súdom, z odôvodnenia napadnutého uznesenia zreteľne vyplýva krajským súdom prezentovaná kľúčová a právne relevantná interpretácia § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorej je podstatné, aby spoluvlastník mohol svoj spoluvlastnícky podiel užívať, resp. chopiť sa ho kedykoľvek na základe vlastného rozhodnutia (nie v závislosti od ponuky ostatných spoluvlastníkov), teda aby spoluvlastníkovi nebolo nikým a ničím bránené v realizácii spoluvlastníckeho práva (bod 21.1 napadnutého uznesenia), čo podľa názoru ústavného súdu odzrkadľuje materiálne uchopenie zmyslu a účelu predmetného hmotnoprávneho ustanovenia. Ústavný súd v naznačenej súvislosti dodáva, že ak spoluvlastníkovi plnú realizáciu tohto práva neumožňujú existujúce pomery alebo rozhodnutie, prípadne dohoda spoluvlastníkov, prináleží mu za to náhrada za obmedzenie spoluvlastníckeho práva (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 31 Cdo 503/2011). Naproti tomu sa okresný súd v rámci interpretácie § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka skôr zamerával na samotné existujúce pomery [subjektívne dôvody na strane žalobkyne týkajúce sa neužívania nehnuteľnosti (týkajúce sa nedostatku jej vôle užívať vec najmä z dôvodov vlastného bývania, nezhôd so súrodencami, por. bod 21.1 napadnutého uznesenia krajského súdu) či na súčinnosť sťažovateľov ako ostatných spoluvlastníkov (ktorá im zo zákona nevyplýva, pozn.)], pričom tieto okolnosti nie sú právne významné vo vzťahu k podstate práva užívať vec, ktoré priamo vyplýva z § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na uvedenom podklade možno konštatovať, že námietka sťažovateľov o nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu či nenaplnenie hypotézy nesprávneho právneho posúdenia v zmysle § 389 ods. 1 písm. c) CSP je zjavne nedôvodná.

17.3. Pokiaľ ide o ďalšiu podmienku podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, aby existovali dôkazy, ktoré boli navrhnuté, ale neboli vykonané (čo sa v tomto prípade podľa názoru sťažovateľov nestalo), ústavný súd konštatuje, že nenaplnenie danej hypotézy právnej normy, a teda prípadná čiastočne nesprávna aplikácia § 389 ods. 1 písm. c) CSP neznamena v konkrétnom prípade porušenie práva na spravodlivý proces, pretože ten je potrebné hodnotiť ako celok a garantom zachovania spravodlivosti procesu je v štádiu konania po zrušení rozsudku prvostupňový súd. Inštrukcie odvolacieho súdu sú pre okresný súd (aktuálne mestský súd) záväzné len v časti, v ktorej mu bolo uložené zohľadniť nedostatočne vyhodnotené (ale vykonané) dôkazy (v okolnostiach veci najmä to, či sťažovatelia znemožnili žalobkyni užívanie spoločnej veci, pozn.). Prvostupňový súd je vo všeobecnosti viazaný len právnym hodnotením krajského súdu – teda závermi vzťahujúcimi sa na výklad príslušných ustanovení (bod 17.2. tohto uznesenia, pozn.) podľa § 391 ods. 2 CSP. Ich aplikácia na konkrétny skutkový stav (po vyhodnení toho dôkazu, ktorým sa podľa krajského súdu okresný súd nedostatočne zaoberal) je úlohou prvostupňového súdu, ktorý sa pritom musí riadiť zásadou voľného hodnotenia dôkazov (čl. 15 ods. 1 CSP). Vzhľadom na uvedené ústavný súd považuje postup krajského súdu podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP za ústavne súladný.

17.4. Sťažovatelia namietajú kasáciu prvostupňového rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP aj v kontexte predĺženia doby konania, čo podľa ich názoru znamená vznik zbytočných prietahov, najmä, ak na zrušenie nebol žiaden dôvod. Ústavný súd konštatuje, že krajský súd pristúpil ku kasácii prvýkrát a celková dĺžka konania ku dňu vydania kasačného rozhodnutia bola 4 roky a 6 mesiacov, čo nepredstavuje excesívnu dĺžku konania. Poukazuje na zásadu „jedenkrát a dost“ vyjadrenú v § 390 CSP, ktorej primárnym účelom je takýmto excesom v ďalšom konaní zabrániť (I. ÚS 227/2018, II. ÚS 531/2018, I. ÚS 218/2019).

17.5. Je potrebné zvýrazniť, že napadnuté rozhodnutie zásadným spôsobom nepredurčuje konečný výsledok konania v otázke úspešnosti žalovaného nároku. Nie je vylúčené, aby prvostupňový súd po správnom ustálení sporných otázok v konaní a správnej interpretácii § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka, na ktoré ho nasmeroval krajský súd, dospel k rovnakému rozhodnutiu. Aj v prípade negatívneho výsledku v konaní pred prvostupňovým súdom (v prípade sťažovateľov – vyhovie žalobe) budú mať sťažovatelia naďalej možnosť uplatňovať v ďalších štádiách konania všetky procesné práva v rozsahu, v akom to umožňuje Civilný sporový poriadok, vrátane možnosti predkladať súdu právne argumenty.

18. Ústavný súd, posudzujúc posledný okruh sťažnostnej argumentácie, nezistil z odôvodnenia napadnutého uznesenia žiadne nepravdivé tvrdenia krajského súdu, tak ako ich prezentovali sťažovatelia. Z uvedeného prehľadu tvrdení sťažovateľov na pojednávaní či v ich podaní možno konštatovať, že sťažovatelia síce tvrdili, že neužívajú nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom podielového spoluvlastníctva nad rámec svojich podielov, teda popreli tvrdenia žalobkyne o tom, že užívajú nehnuteľnosť nad rámec svojich spoluvlastníckych podielov. V danej súvislosti je však potrebné zdôrazniť, že išlo o prípad nesubstancovaného tvrdenia, resp. neúčinného popretia sťažovateľmi, ktoré odvolací súd zhodnotil tak, akoby prednesené nebolo. Sťažovatelia však budú mať v ďalšom konaní pred prvostupňovým súdom v rámci dokazovania možnosť (ako aj povinnosť) splniť svoju povinnosť tvrdenia v podobe substancovania skutkových tvrdení, ktoré predpokladá takú konkretizáciu tvrdených skutočností, aby mohli byť učené predmetom dokazovania.

19. Ústavný súd po dôkladnom preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu nezistil dôvody na pripustenie výnimky zo zásady nevstupovať do rozhodnutí súdov, ktorými bolo zrušené rozhodnutie súdov nižšej inštancie. Sťažovateľmi tvrdené pochybenia krajského súdu sú reparaovateľné v konaní pred okresným súdom. V danom prípade niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy, práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ich ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 15. augusta 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu